

INSTRUCȚIUNE

**privind raportarea tranzacțiilor și/sau
activităților suspecte, aplicarea măsurilor
asigurătorii, transmiterea răspunsurilor la
solicitări și a informațiilor adiționale**

*destinată entităților raportoare nebancare pentru
care nu au fost elaborate instrucțiuni sectoriale
distincte*

Cuprins

1. Introducere.....	3
2. Principiile și structura raportării tranzacțiilor în goAML.....	3
3. Raport tranzacții / activități suspecte (RTSNB/RASNB).....	5
3.1 Reguli privind documentele suport atașate la RTSNB/RASNB.....	7
3.2 Reguli de utilizare a raportului IA (Informații adiționale).....	7
4. Raport măsuri asiguratorii (RMA).....	8
5. Raport răspuns solicitare (RS).....	9
6. Instrucțiuni de completare a câmpurilor.....	10
6.1 Reguli generale.....	11
6.2 Date aferente tranzacției.....	15
6.3 Date aferente părților tranzacției (<i>De la / Catre</i>).....	16
6.4 Date aferente persoanei fizice.....	16
6.5 Date aferente persoanei juridice.....	19
6.6 Date aferente bunurilor și serviciilor.....	23
7.5 Date aferente persoanei juridice.....	Error! Bookmark not defined.
7.6 Date aferente bunurilor și serviciilor.....	21

1. Introducere

Prezenta instrucțiune stabilește cadrul metodologic și tehnic privind raportarea electronică a tranzacțiilor și activităților care cad sub incidența Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare - Legea nr. 308/2017), precum și modul de completare și utilizare a rapoartelor disponibile pentru entitățile raportoare.

Toate informațiile transmise de entitățile raportoare către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (în continuare - Serviciul) sunt colectate prin intermediul platformei goAML, care reprezintă canalul oficial de raportare.

Documentul va fi actualizat în situațiile în care platforma goAML va suferi modificări tehnice sau atunci când intervin ajustări generate de necesitățile analizei de date ori de modificările cadrului legislativ aplicabil.

Prezentul document are caracter general și nu acoperă exhaustiv toate scenariile operaționale. Entitățile raportoare sunt responsabile de analizarea circumstanțelor fiecărui caz și de adaptarea corespunzătoare a modului de raportare.

Raportarea în goAML este structurată pe elemente distincte, care reflectă atât caracteristicile tehnice ale operațiunii (tranzacție sau activitate), cât și datele aferente părților implicate. Sistemul permite identificarea clară a titularilor, reprezentanților, beneficiarilor efectivi, jurisdicțiilor, documentelor de identificare și elementelor relevante.

Toate datele introduse în platformă sunt supuse validărilor tehnice pentru a garanta integritatea, caracterul complet și acuratețea informațiilor transmise către Serviciu. Entitățile raportoare poartă responsabilitatea completării corecte a câmpurilor obligatorii și a selectării adecvate a tipului de operațiune în funcție de natura tranzacției sau activității raportate.

În conformitate cu art. 11 din Legea nr. 308/2017, entitățile raportoare transmit către Serviciu următoarele tipuri de informații:

- **Tranzacții suspecte (RTSNB)** - tipul operațiunii S (suspecte) sau T (suspecte în finanțarea terorismului);
- **Activități suspecte (RASNB)** - pentru suspiciuni care nu implică tranzacții financiare;

2. Principiile și structura raportării tranzacțiilor în goAML

Acest capitol stabilește principiile generale și structura comună aplicabilă tuturor tipurilor de tranzacții raportate de către entitățile raportoare prin platforma goAML. Toate tranzacțiile sunt bazate pe aceleași elemente: părțile tranzacției, direcția fondurilor și modelul de raportare utilizat.

Raportarea tranzacțiilor în goAML se bazează pe o structură unitară și pe reguli comune aplicabile tuturor tipurilor de operațiuni. Indiferent de natura tranzacției, sistemul utilizează același mecanism de descriere a părților implicate și a fluxului de fonduri. Pentru asigurarea unei raportări coerente și corecte, entitățile trebuie să respecte un set de principii fundamentale:

1. Structura standard a tranzacției - toate tranzacțiile sunt reprezentate prin modelul **Tranzacție Bi-Party**. Indiferent de specificul activității entității raportoare, orice tranzacție raportată în platforma goAML are la bază modelul standard: **De la** (partea care transmite fondurile) -> **Catre** (partea care recepționează fondurile), prin identificarea părților implicate și a relației dintre acestea.

2. Structură uniformă pentru toate tranzacțiile - sistemul utilizează următoarele categorii de părți (**obiecte de date**):

- *Cont / Cont clientul meu* - nu se utilizează de către entitatea raportoare;
- *Persoana fizică / Persoana fizică clientul meu* - în cazul persoanelor fizice;
- *Persoana juridică / Persoana juridică clientul meu* - în cazul persoanelor juridice.

Entitatea raportoare selectează obiectul de date în funcție de relația existentă cu subiectul raportat, după cum urmează:

- pentru subiecții care au calitatea de client al entității raportoare, se utilizează varianta **clientul meu**;
- pentru subiecții care nu au calitatea de client al entității raportoare, inclusiv clienți ocazionali, se utilizează varianta **non-client** (obiectul de date fără mențiunea *clientul meu*).

3. Flux unidirecțional al fondurilor - tranzacția reflectă întotdeauna direcția clară a fondurilor prin relația *De la* -> *Catre*, indiferent de natura operațiunii.

Părțile principale ale tranzacției (*De la* și *Catre*) sunt reprezentate prin titularul real al operațiunii, respectiv persoana fizică sau persoana juridică din numele căreia se efectuează operațiunea. Dacă operațiunea este efectuată fizic de o altă persoană decât titularul, **datele reprezentantului nu se înscriu în câmpurile părților tranzacției**, acesta este descris separat, în secțiunea dedicată tipului **Persoane fizice asociate**.

Structura tranzacțiilor în numerar

Tipul tranzacției	Numerar	
	<i>De la</i>	<i>Catre</i>
Plată în numerar efectuată de persoana fizică către persoana fizică	Persoana fizică clientul meu / Persoana fizică	Persoana fizică clientul meu / Persoana fizică
Plată în numerar efectuată de persoana fizică către persoana juridică	Persoana fizică clientul meu / Persoana fizică	Persoana juridică clientul meu / Persoana juridică
Plată în numerar efectuată de persoana juridică către persoana fizică	Persoana juridică clientul meu / Persoana juridică	Persoana fizică clientul meu / Persoana fizică

Structura tranzacțiilor prin virament

Virament		
Tipul tranzacției	De la	Catre
Transfer efectuat de persoana juridică	Persoana juridica clientul meu / Persoana juridica	<ul style="list-style-type: none">• Persoana fizica clientul meu / Persoana fizica• Persoana juridica clientul meu / Persoana juridica
Transfer efectuat de persoana fizică	Persoana fizica clientul meu / Persoana fizica	<ul style="list-style-type: none">• Persoana fizica clientul meu / Persoana fizica• Persoana juridica clientul meu / Persoana juridica

! În cazul, în care în compartimentul **De la** sau **Catre** vor fi introduse date aferente entității raportoare, se va selecta obiectul de date **Persoana juridica** (variantea **non-client**) și va completa **în mod constant cu datele generale ale entității raportoare**, după cum urmează: *Denumire, IDNO, Codul tarii de inregistrare.*

3. Raport tranzacții / activități suspecte (RTSNB/RASNB)

Până la implementarea noului sistem de raportare goAML, entitățile raportoare utilizau două formate distincte pentru transmiterea informațiilor către Serviciu:

- rapoarte de activitate suspectă (RAS) – utilizate atunci când suspiciunea rezultă dintr-un ansamblu de tranzacții ce formează o activitate unitară;
- tranzacții suspecte (S) – utilizate pentru raportarea unei singure tranzacții suspecte, cu prezentarea succintă a motivelor suspiciunii într-un câmp dedicat.

Anterior, în narativele aferente RAS-urilor erau incluse descrieri extinse și detaliate, care depășeau cu mult limitele tehnice ale formularelor standard, în timp ce tranzacțiile suspecte reflectau o singură operațiune. Această diferență conceptuală a generat în timp abordări neuniforme și dificultăți în structurarea informației.

Odată cu implementarea platformei goAML, procesul de raportare se aliniază la un format unitar, standardizat, care clarifică delimitarea dintre **RTSNB - Raport Tranzactie Suspecta Nebancara** și **RASNB - Raport Activitate Suspecta Nebancara** și optimizează prezentarea datelor esențiale.

RTSNB este utilizat pentru suspiciuni care implică tranzacții

RASNB este utilizat pentru suspiciuni care nu implică tranzacții

RTSNB - Raport Tranzactie Suspecta Nebancara

RTSNB devine forma unică de raportare pentru orice suspiciune care implică tranzacții, fie că este vorba de o singură tranzacție suspectă sau mai multe tranzacții suspecte care fac parte din aceeași activitate suspectă.

Structura RTSNB în goAML este fixă și optimizată, astfel încât:

1. Câmpul **Motiv** include un rezumat clar și argumentat al suspiciunii (cu o limită tehnică de până la 8 000 de caractere);
2. Câmpul **Actiune** descrie măsurile întreprinse de entitate în legătură cu situația raportată (până la 8 000 de caractere);
3. **Fabula completă**, în cazul activităților suspecte complexe, se atașează ca document Word, **fără limită de caractere**, pentru a asigura reflectarea completă și structurată a circumstanțelor aferente activității suspecte.

În cazul identificării **unei singure tranzacții suspecte**, entitatea transmite un **RTSNB** în care completează:

- Câmpul **Motiv** - un motiv al suspiciunii formulat succint și argumentat;
- Câmpul **Actiune** - măsurile întreprinse de entitate în legătură cu situația raportată;
- **Tranzacția suspectă aferentă** (descrisă în secțiunea *Tranzacții*).

În situațiile în care este identificată **o activitate suspectă formată din una sau mai multe tranzacții**, entitatea transmite un **RTSNB**, în cadrul căruia:

- Descrie și marchează tranzacția sau tranzacțiile suspecte (în secțiunea *Tranzacții*);
- prezintă în câmpul **Motiv** un rezumat al suspiciunilor;
- indică în câmpul **Actiune** măsurile întreprinse;
- atașează **fabula completă** în format Word.

RASNB - Raport Activitate Suspecta Nebancara

RASNB rămâne utilizat exclusiv pentru suspiciuni care rezultă din comportamente, interacțiuni sau circumstanțe și nu implică tranzacții.

Astfel, **RASNB** este transmis atunci când entitatea identifică situații precum:

1. comportamente sau acțiuni neobișnuite ale clientului;
2. interacțiuni sau solicitări, din partea clienților, care generează suspiciuni, chiar dacă nu sunt urmate de operațiuni financiare;
3. circumstanțe sau contexte care sugerează intenția de a evita controalele AML/CFT;
4. indicii privind pregătirea, tentativa, planificarea unor activități neconforme, etc.

În aceste cazuri, pentru raportarea **RASNB** se completează următoarele informații:

- Câmpul **Motiv** - o sinteză clară și argumentată a suspiciunii;
- Câmpul **Actiune** - măsurile întreprinse de entitate în legătură cu situația raportată;
- **Fabula completă** - descrierea detaliată a circumstanțelor care au generat suspiciunea, atașată în format Word.

Ulterior descrierii situației, entitatea completează în secțiunea **Activitate** date aferent elementelor relevante ale raportului precum, persoane implicate, chiar și în absența unor tranzacții. Pentru fiecare element se indică rolul în activitatea suspectă, în conformitate cu informațiile despre acestea.

3.1 Reguli privind documentele suport atașate la RTSNB/RASNB

Documentele atașate trebuie să fie strict relevante pentru evaluarea suspiciunii. Astfel, entitatea poate include:

- fabula completă;
- documente privind clientul și/sau beneficiarul;
- contracte, facturi, extrasele bancare, ordine de plată, etc.;
- documente interne AML;
- alte documente relevante cu privire la tranzacția/activitatea suspectă.

De menționat, fiecare RTSNB/RASNB poate conține atașamente de până la **80 MB. În situația în care volumul atașamentelor depășește această limită, entitatea va utiliza raportul IA (Informații adiționale)** pentru transmiterea informațiilor suplimentare. Numărul de fișiere permise este 10 unități, dacă sunt mai mult de 10 fișiere dimensiunea cărora nu depășește 80 MB, acestea urmează să fie arhivate într-un singur fișier (ZIP/RAR/7z/etc.).

Entitățile NU vor anexa documente irelevante, duplicat sau inutile, deoarece acestea afectează procesarea datelor și analiza automată.

3.2 Reguli de utilizare a raportului IA (Informații adiționale)

Raportul IA – Informații Aditionale, reprezintă mecanismul dedicat pentru transmiterea informațiilor suplimentare aferente unui RTSNB/RASNB deja remis. Acesta nu înlocuiește raportul principal, dar îl completează exclusiv în situațiile în care volumul, structura sau natura datelor necesită transmiterea de materiale adiționale în vederea evaluării suspiciunii.

Astfel, **raportul IA se utilizează în mod expres pentru:**

- **furnizarea de documente suplimentare** la solicitarea Serviciului;
- **completări ulterioare ale cazului**, cum ar fi tranzacții/documente noi sau clarificări relevante;
- **încărcarea fișierelor** care, din motive tehnice, nu pot fi anexate direct la RTSNB/RASNB.

Totodată, **raportul IA nu este destinat pentru:**

- transmiterea fabulei principale aferente activității suspecte;
- înlocuirea sau modificarea RTSNB/RASNB-ului inițial;

- raportarea inițială a tranzacțiilor suspecte.

În cadrul raportului IA, entitatea raportoare va completa câmpul **Numar de referinta raport ER**, respectând următorul format general:

<TIP>_<IDNO>_<DATA>_<ID RAPORT>_P##OF##

Structura elementelor

Element	Descriere	Exemplu
TIP	Tipul raportului – IA.	IA
IDNO	Identificatorul entității raportoare (IDNO)	1001000123456
DATA	Data raportului de suspiciune aferent (RTSNB/RASNB) (format DDMMYYYY).	04052026
ID RAPORT	ID-ul raportului de suspiciune aferent (RTSNB/RASNB).	3003-0-0
P##OF##	Numărul raportului din totalul rapoartelor transmise în cadrul aceleiași raportări.	P01OF02

Exemplu: **IA_1001000123456_04052026_3003-0-0_P01OF01**

Notă: Pentru transmiterea raportului IA, este necesară completarea secțiunii **Activitate** (din motive tehnice, platforma nu permite transmiterea raportului IA fără această secțiune). Astfel, în secțiunea **Activitate** se selectează obiectul de date **Persoana fizica** sau **Persoana juridica** (se utilizează varianta non-client, indiferent dacă persoana este sau nu client al entității raportoare) și se indică rolul în operațiune. Se completează doar datele de bază ale subiecților principali:

- **pentru persoană fizică:** *Prenume, Nume de familie, IDNP;*
- **pentru persoană juridică:** *Denumire, IDNO, Cod tara de inregistrare.*

4. Raport măsuri asiguratorii (RMA)

RMA - Raport Masuri Asiguratorii, este raportul prin care entitatea raportoare notifică Serviciul despre aplicarea măsurilor asiguratorii de sistare temporară a executării activităților și tranzacțiilor cu bunuri, inclusiv mijloace financiare, în temeiul art. 33 alin. (2) din Legea nr. 308/2017, pentru un termen de până la 5 zile lucrătoare, cu informarea imediată, dar nu mai târziu de 24 de ore de la momentul aplicării măsurii.

În cadrul raportului RMA, entitatea raportoare completează următoarele câmpuri esențiale:

- în câmpul **Motiv** se prezintă un rezumat clar și argumentat al suspiciunilor care au determinat aplicarea măsurilor asiguratorii;
- în câmpul **Actiune** se indică măsurile întreprinse de entitate raportoare, inclusiv data și ora aplicării măsurii de sistare temporară a executării activităților și/sau tranzacțiilor cu mijloace financiare;
- câmpul **Numar de referinta raport ER**, respectând următorul format general:

<TIP>_<IDNO>_<DATA>_<ID RAPORT>

Structura elementelor

Element	Descriere	Exemplu
TIP	Tipul raportului – RMA.	RMA
IDNO	IDNO	1002540416044
DATA	Data aplicării măsurilor asigurătorii (format DDMMYYYY).	15012026
ID RAPORT	ID-ul raportului de suspiciune (RSTNB/RASNB) care stă la baza aplicării măsurii sau, după caz, ID-ul raportului aferent solicitării Serviciului de aplicare a măsurilor asigurătorii.	2273-0-0

Exemplu: **RMA_1002540416044_15012026_2273-0-0**

În secțiunea **Activitate**, entitatea raportoare va include, după caz, date aferente

- Persoanelor fizice;
- Persoanelor juridice.

Pentru fiecare obiect de date introdus, entitatea raportoare indică rolul acestuia în contextul măsurii și completează informațiile aferente.

De asemenea, **RMA** trebuie să includă, în mod obligatoriu, actul entității raportoare în baza căruia au fost aplicate măsurile asigurătorii (de exemplu: decizie/notă internă/dispoziție etc.). Atașamentul are rolul de a documenta:

- temeiul intern al aplicării măsurii;
- data deciziei și circumstanțele relevante;
- elementele vizate și perioada de sistare temporară.

! RMA nu substituie RTSNB/RASNB. În situațiile în care suspiciunea vizează tranzacții, raportarea suspiciunii se efectuează obligatoriu prin RTSNB/RASNB, conform procedurilor stabilite. RMA se transmite suplimentar, exclusiv pentru notificarea măsurii aplicate, fără a înlocui raportul de suspiciune.

5. Raport răspuns solicitare (RS)

Raportul RS reprezintă mecanismul dedicat pentru transmiterea răspunsurilor entității raportoare la solicitările emise de Serviciu.

Raportul RS este distinct de raportul IA. Raportul IA se utilizează pentru transmiterea informațiilor suplimentare aferente unui RTSNB/RASNB deja remis, în timp ce raportul RS se utilizează exclusiv pentru furnizarea informațiilor, documentelor și clarificărilor solicitate de Serviciu, în termenele și condițiile indicate în solicitare.

De asemenea, raportul RS trebuie să includă, în mod obligatoriu, actul oficial de răspuns al entității raportoare, semnat de conducere. Acest act se anexează o singură dată, exclusiv în raportul RS inițial (partea de bază). În cazul în care răspunsul este

transmis în părți și/sau rapoarte RS suplimentare, actul semnat nu se mai reanexează, urmând a fi transmise doar atașamentele necesare.

În cadrul raportului RS, entitatea raportoare completează câmpurile esențiale ale raportului, după cum urmează:

- câmpul **Numar de referinta FIU**, unde se indică numărul de referință atribuit solicitării emise de Serviciu, la care entitatea raportoare răspunde prin prezentul raport;
- câmpul **Numar de referinta raport ER**, respectând următorul format general:

<TIP>_<IDNO>_<DATA>_<ID RAPORT>_P##OF##[_SUP_]

Structura elementelor

Element	Descriere	Exemplu
TIP	Tipul raportului – RS.	RS
IDNO	Identificatorul entității raportoare (IDNO)	1001000123456
DATA	Data solicitării emise de Serviciu (format DDMMYYYY).	08072026
ID RAPORT	ID-ul raportului aferent solicitării Serviciului.	4023-0-0
P##OF##	Numărul raportului din totalul rapoartelor transmise în cadrul aceleiași raportări.	P01OF02
SUP	(opțional) se utilizează pentru toate răspunsurile suplimentare.	SUP

Exemplu: **RS_1001000123456_08072026_4023-0-0_P01OF01**

Notă: Pentru transmiterea raportului RS, este necesară completarea secțiunii **Activitate** (din motive tehnice, platforma nu permite transmiterea raportului RS fără această secțiune). Astfel, în secțiunea **Activitate** se selectează obiectul de date **Persoana fizica** sau **Persoana juridica** (se utilizează varianta non-client, indiferent dacă persoana este sau nu client al entității) și se indică rolul în operațiune.

Se completează doar datele de bază ale subiecților principali:

- pentru persoană fizică: *Prenume, Nume de familie, IDNP*;
- pentru persoană juridică: *Denumire, IDNO, Cod tara de inregistrare*.

6. Instrucțiune de completare a câmpurilor

Capitolul dat prezintă regulile generale și modul de completare a câmpurilor aferente rapoartelor transmise de către entitățile raportoare prin platforma goAML.

La completarea câmpurilor se aplică principiul general conform căruia **se introduc toate informațiile disponibile entității raportoare**, chiar și atunci când anumite câmpuri sunt marcate tehnic ca opționale. Înainte de transmiterea rapoartelor, se recomandă **verificarea corectitudinii și gradului de completare a datelor**

introduse, întrucât după transmiterea raportului modificarea acestuia nu mai este posibilă.

6.1 Reguli generale

Prezentul subcapitol stabilește regulile generale de completare, aplicabile tuturor câmpurilor disponibile în rapoartele din platforma goAML.

Regula 1. Completarea integrală a câmpurilor disponibile

- Se completează toate câmpurile pentru care entitatea raportoare deține informații, chiar dacă unele câmpuri sunt marcate tehnic ca opționale.

Regula 2. Corectitudinea și coerența datelor

- Datele introduse trebuie să fie conforme cu evidențele entității raportoare.
- Informațiile despre aceeași persoană se completează identic, de fiecare dată când apare în raport.
- Evitați dublarea participanților cu diverse variații (spații, punctuație, etc.).

Regula 3. Formatul datelor (suma, data, identificator)

- Suma (Web):
 - În rapoartele Web (interfață în limba română), la introducerea sumei se utilizează separatorul virgulă pentru zecimale (ex.: 543654,67).
 - Nu utilizați separatori de mii (ex.: evitați 543 654,67 sau 543,654.67).
- Data (Web): formatul utilizat în rapoartele Web (interfață în limba română) este zi.lună.an (ex.: 15.01.2026).
- Documente de identitate: pentru actele de identitate (buletin/carte de identitate, pașaport etc.), completați seria și numărul împreună, fără spații (ex.: AB01234567).
- Identificatori (IDNP, IDNO etc.): se introduc fără spații, fără texte sau caractere suplimentare, păstrând integral structura și toate caracterele ale identificatorului.

Regula 4. Completarea unitară a datelor

- În toate câmpurile de tip Nume/Prenume/Denumire, **se utilizează litere latine fără diacritice**.
- Numele complet al persoanei fizice și denumirea persoanelor juridice **se completează cu majuscule** (ex.: DUMITRU URUSU, COMPANIE SRL).
- Persoană juridică: denumirea se completează utilizând denumirea prescurtată conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, fără elemente suplimentare (ex.: COMPANIE SRL).
- Persoană fizică - nume/prenume compus: în cazul unui nume format din trei părți (ex.: ANA MARIA POPESCU; DANIELA ROTARU IONESCU), se completează:
 - Prenume: ANA MARIA ○ Prenume: DANIELA
 - Nume de familie: POPESCU ○ Nume de familie: ROTARU IONESCU

- Nu introduceți simboluri sau caractere care nu fac parte din denumirea oficială (ex.: „<”, „#”, „/”, „@” etc.). Acestea se utilizează doar dacă sunt incluse în denumirea oficială și sunt acceptate de sistem.
- Pentru persoanele fizice străine, câmpul *IDNP* nu se completează. Atunci când entitatea raportoare deține datele din documentul de identificare (ex. pașaport), se completează câmpurile corespunzătoare din secțiunea *Documente de identificare*.
- Adresa (persoană fizică / persoană juridică):
 - pentru persoana fizică se completează adresa de domiciliu;
 - pentru persoana juridică se completează adresa sediului, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice.Sistemul permite introducerea mai multor adrese, însă adresele de bază sunt cele menționate mai sus, iar adrese suplimentare se completează doar dacă sunt disponibile și relevante.
- Valuta națională și valuta străină: câmpurile aferente valutei sunt disponibile pentru ambele părți ale tranzacției. În cazul tranzacțiilor în valută străină, tipul **Valuta străina** se completează cu date aferente valutei străine, iar în cazul tranzacțiilor în valuta națională (MDL), tipul **Valuta străina** se completează cu date aferente valutei naționale (MDL).
- Membrii familiei ai unei persoane expuse politic (PEP) trebuie reflectați în raport în secțiunea *PEP*. Astfel, în cazul în care persoana raportată este soția unui PEP (ex.: Ministru), în câmpul *Denumire funcție* din secțiunea *PEP*, se va indica funcția PEP-ului și statutul de membru de familie, după cum urmează: Soție Ministru. Restul câmpurilor din secțiunea *PEP* (*Tara PEP*, *Interval PEP*) se completează conform datelor aferente funcției deținute de PEP-ul propriu-zis.

Regula 5. Lipsa datelor în câmpuri obligatorii

- Regulile de mai jos **se aplică exclusiv câmpurilor obligatorii** (din punct de vedere tehnic). Câmpurile opționale pentru care entitatea raportoare nu deține informații se omit (nu se completează).
- Dacă un câmp este obligatoriu din punct de vedere tehnic, dar entitatea raportoare nu dispune de informația solicitată, se utilizează una dintre opțiunile de mai jos, în funcție de tipul câmpului:
 - **Câmpuri cu enumerări/listă:** selectați opțiunea **Necunoscut**.
 - **Câmp numeric:** introduceți valoarea **0**.
 - **Câmp de tip dată:** dacă platforma permite, selectați o dată aproximativă. În lipsa acestei opțiuni, utilizați valoarea **01.01.1900**.
 - **Câmp text:** introduceți valoarea **NECUNOSCUT**.
 - **Câmp email:** introduceți valoarea **necunoscut@goaml.md**.

- În toate cazurile, **nu se introduc valori inventate**. Completarea cu date de substituție se aplică strict atunci când entitatea raportoare a întreprins toate acțiunile posibile pentru extragerea, colectarea și obținerea datelor necesare, iar platforma nu permite validarea raportului fără aceste valori.

Regula 6. Utilizarea corectă a obiectelor de date pentru părțile tranzacției

- Selectați obiectul de date corect (*Persoana fizica clientul meu / Persoana fizica / Persoana juridica clientul meu / Persoana juridica*), în funcție de tranzacția raportată.
- Părțile principale ale tranzacției sunt reprezentate exclusiv de titularul real al operațiunii, respectiv persoana în numele căreia se efectuează tranzacția.
- În situația în care operațiunea este realizată de facto de o altă persoană fizică decât titularul (în calitate de reprezentant), datele acesteia nu se înscriu în câmpurile părților tranzacției. Aceasta va fi raportată separat, în secțiunea ***Persoane fizice asociate***, conform structurii tranzacției.
- Persoanele fizice (reprezentanți) care acționează în numele unei persoane juridice, precum și beneficiarii efectivi ai acesteia, nu se înscriu în câmpurile destinate părților tranzacției *De la / Catre*. **Aceste persoane vor fi introduse exclusiv în secțiunea *Persoane fizice asociate***, conform structurii tranzacției.
- Pentru fiecare persoană juridică (client/subiect) implicată, se vor reflecta distinct, după caz, atât beneficiarul efectiv, cât și reprezentantul. Beneficiarul efectiv se va introduce într-un formular separat, cu selectarea rolului corespunzător, fiind completate obligatoriu datele de identificare, după cum urmează: *Prenume, Nume de familie, Data nasterii, Cetatenia 1*, după caz, *IDNP* (în situația în care acesta este disponibil). În mod similar, orice persoană fizică ce acționează în numele entității (în baza unei procuri, delegații etc.) va fi introdusă separat, cu rol de reprezentant, completând aceleași categorii de date.
- În toate situațiile în care este raportat un reprezentant, **câmpul *Comentarii se completează în mod obligatoriu***, cu indicarea documentului care justifică dreptul de reprezentare (de exemplu: procură, delegație, acte de reprezentare legală).
- În cazul în care aceeași persoană fizică deține concomitent calitatea de beneficiar efectiv și de reprezentant, **aceasta va fi introdusă de două ori**, în formulare distincte, cu aceleași date de identificare, diferența fiind determinată exclusiv de rolul atribuit în fiecare caz.

Regula 7. Verificarea datelor înainte de transmitere

- Înainte de transmiterea raportului, verificați respectarea formatelor (sumă, dată), completarea tuturor câmpurilor disponibile și coerența între obiectele de date ale raportului.
- După transmitere, raportul nu mai poate fi modificat, prin urmare, **responsabilitatea pentru datele din raport revine entității raportoare** la etapa de completare și validare.

În prezenta instrucțiune, tabelele descriptive prezintă inițial setul de bază al câmpurilor ce se aplică pentru obiectele de date (*Persoana fizica / Persoana juridica*) aferente clientului entității raportoare (*clientul meu*).

Pentru situațiile în care obiectul de date se referă la o persoană care nu este client al entității raportoare (non-client), același tabel rămâne aplicabil, iar statutul fiecărui câmp se interpretează conform coloanei *non-client* din tabel, după cum urmează:

- ✓ - câmpul este opțional pentru non-client (se completează dacă informația este disponibilă).
- ✗ - câmpul nu se aplică pentru non-client (nu se completează/nu este afișat în interfața web).
- Dacă în coloana *non-client* nu este indicat niciun simbol, atunci statutul câmpului rămâne neschimbat și se aplică în același mod pentru toate tipurile (clientul meu și non-client).

În prezenta instrucțiune, formularele utilizate în procesul de raportare sunt organizate sub formă de tabele descriptive, în cadrul cărora se introduc informațiile esențiale aferente tranzacției, părților de bază a tranzacției și a bunului tranzacționat, după caz. În funcție de specificul datelor, formularele includ și secțiuni suplimentare, precum persoane fizice asociate (reprezentant/beneficiar), adrese, telefoane sau alte elemente relevante.

Aceste secțiuni (din tabelul descriptiv) sunt diferențiate vizual prin culori, în funcție de tipul informației, având rolul de a orienta utilizatorul și de a delimita clar categoriile de date ce urmează a fi completate.

Secțiunile marcate cu asterisc (*) determină obligativitatea acestora. Astfel, secțiunile marcate ca obligatorii trebuie completate în toate cazurile aplicabile, în timp ce secțiunile opționale se completează doar dacă există informații.

Formularele din interfața web sunt structurate în secțiuni care, în mod implicit, sunt "închise" (ne-expandate). Acestea devin vizibile urmare selectării butonului

În momentul în care o secțiune este "deschisă" (expandată), sistemul afișează toate câmpurile aferente, iar câmpurile marcate ca obligatorii devin active din punct de vedere al validării, fiind necesară completarea acestora pentru a putea transmite formularul. Totodată, dacă o secțiune nu este accesată (rămâne închisă), aceasta este considerată neutilizată, iar câmpurile din interior, inclusiv cele marcate ca obligatorii, nu sunt luate în considerare la validarea formularului, respectiv, acestea nu afectează nivelul de completare și nu generează erori.

6.2 Date aferente tranzacției

În tabelul de mai jos sunt descrise câmpurile care trebuie completate, din secțiunea *Tranzacții*.

Tabel 6.2.1. Câmpuri aferente tranzacției

! Câmpurile și secțiunile (tipurile) marcate cu asterisc (*) sunt obligatorii din punct de vedere tehnic. În același timp, toate celelalte câmpuri **trebuie completate în mod obligatoriu ori de câte ori entitatea raportoare dispune de informațiile respective**. Caracterul „opțional” al unor câmpuri este prevăzut exclusiv pentru a acoperi situații excepționale și **nu exonerează entitatea raportoare de obligația de a furniza toate datele disponibile**, în vederea asigurării calității raportării.

Câmpul	XML	Descrierea	Exemplu
Este suspecta	transaction_is_suspicious	Se bifează obligatoriu în cazul tranzacțiilor suspecte (RTSNB).	
* Numar unic tranzactie	transactionnumber	Număr unic al tranzacției. Poate fi generat automat prin selectarea butonului 	ABMDX09321
* Data	date_transaction	Data tranzacției.	25.01.2026
* Suma MDL	amount_local	Valoarea operațiunii în MDL.	200000
* Cod operatiune	transaction_type_code	Codul operațiunii.	Alte Operatiuni
* Mod efectuare tranzactie	transmode_code	Modul de efectuare a operațiunii.	Oficiul entitatii
Comentariu mod efectuare tranzactie	transmode_comment	Descrierea modului de efectuare a tranzacției, în cazul în care a fost selectată opțiunea <i>Altele</i> .	
Statut tranzactie	transaction_status	Statutul tranzacției.	Procesata
Locatie	transaction_location	Sucursala unde a avut loc tranzacția.	Agentia 1 Sucursala Leova
* Descriere	transaction_description	Descrierea generală a bunului tranzacționat	

6.3 Date aferente părților tranzacției (*De la / Catre*)

În tabelul de mai jos sunt descrise câmpurile care trebuie completate, aferente părților tranzacției (*De la / Catre*).

Tabel 6.3.1. Câmpuri aferente părților tranzacției

Câmpul	XML	Descrierea	Exemplu
Este suspect	from_is_suspected	Se bifează în cazul în care una din părțile tranzacției este suspectă.	
	to_is_suspected		
*Tip operațiune	from_funds_code to_funds_code	Tipul operațiunii.	S
Comentariu tip operațiune	from_funds_comment	Descrierea tipului de operațiune, în cazul în care a fost selectată opțiunea <i>Altele</i> .	
	to_funds_comment		
*Tara	from_country	Țara de inițiere a operațiunii.	Moldova
	to_country	Țara de destinație a operațiunii.	
*Valuta (tranzacție)			
*Cod valuta	foreign_currency_code	Codul valutei.	MDL
*Suma	foreign_amount	Suma în valută.	25000

6.4 Date aferente persoanei fizice

În tabelul de mai jos sunt descrise câmpurile care trebuie completate, aferente obiectului de date *Persoana fizica / Persoana fizica clientul meu*.

Tabel 6.4.1. Câmpuri aferente **Persoana fizica / Persoana fizica clientul meu**

Câmpul	XML	Descrierea	Exemplu	non-client
*Prenume	first_name	Prenumele persoanei fizice.	DUMITRU	
*Nume de familie	last_name	Numele de familie al persoanei fizice.	IONESCU	
IDNP	SSN	IDNP-ul persoanei fizice. Se completează obligatoriu dacă persoana are cetățenia Republicii Moldova (inclusiv dublă cetățenie).	2001234567890	
*Data nasterii	birthdate	Data nașterii persoanei fizice.	19.07.1981	✓
*Cetatenie 1	nationality1	Cetățenia persoanei fizice.	Moldova	✓
Cetatenie 2	nationality2	Se completează în cazul în care persoana fizică are mai multe cetățenii.	Romania	✗
Cetatenie 3	nationality3	Se completează în cazul în care persoana fizică are mai multe cetățenii.	Greece	✗

Ocupatie	occupation	Ocupația/funția persoanei fizice.	Analist financiar	✗
*Relatie ER (Perioada în care persoana fizică este client al entității raportoare)				✗
*Valid de la	valid_from	Valid „de la”.	28.02.2024	
Data start este aproximativa	is_approx_from_date	Se bifează când data start „de la” este aproximativă.		
Valid pana la	valid_to	Valid „până la”.	05.03.2024	
Data sfarsit este aproximativa	is_approx_to_date	Se bifează când data sfârșit „până la” este aproximativă.		
*Adrese (persoană fizică)				✓
*Tip adresa	address_type	Tipul adresei.	Personal	
*Tara	country_code	Țara.	Moldova	
*Municipiu/raion	city	Municipiul / raionul.	mun. Chisinau	
*Localitate	town	Orașul / satul.	or. Durllesti	
*Adresa	address	Strada, numărul clădirii, numărul apartamentului.	str. Lacului, nr. 10, ap. 1	
*Telefoane (persoană fizică)				✗
*Tip contact	tph_contact_type	Tipul contactului.	Personal	
*Tara nr. telefon	tph_communication_type	Țara unde e înregistrat numărul de telefon.	Moldova	
*Numar telefon	tph_number	Numărul de telefon fără prefix.	69000000	
Nume anterioare (persoană fizică)				✗
*Prenume	first_name	Prenumele persoanei fizice.	DMITRII	
*Nume de familie	last_name	Numele de familie al persoanei fizice.	IONESCU	
Email-uri (persoană fizică)				✗
*Adresa email	emails	Adresa e-mail.	dm.ionescu@goaml.md	
*Documente de identificare (persoană fizică)				✓
*Tip document de identificare	type	Tipul documentului de identificare.	Buletin de Identitate	
*Numar	number	Seria și numărul documentului de identificare.	AB01234567	
*Tara emitenta	issue_country	Țara emitentă a documentului.	Moldova	
*Data emiterii	issue_date	Data emiterii documentului de identificare.	09.11.2015	

PEP (persoană fizică)				
*Tara PEP	pep_country	Țara unde persoana este expusă politic.	Moldova	
*Denumire functie	function_name	Poziția/funcția persoanei expuse politic.	Ministru	
Interval PEP (persoană fizică)				
*Valid de la	valid_from	Valid „de la”.	28.02.2024	
Data start este aproximativa	is_approx_from_date	Se bifează când data start „de la” este aproximativă.		
Valid pana la	valid_to	Valid „până la”.	05.03.2024	
Data sfarsit este aproximativa	is_approx_to_date	Se bifează când data sfârșit „până la” este aproximativă.		
Sanctiuni (persoană fizică)				
*Furnizor	provider	Furnizor instituțional al listei de sancțiuni, unde figurează persoana fizică.	Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (ONU)	
*Denumire lista	sanction_list_name	Denumirea listei de sancțiuni, unde figurează persoana fizică.	Lista consolidată a persoanelor și entităților sancționate (UN Consolidated List)	
Persoana fizica asociata#1 (secțiunea dată se completează doar în cazul reprezentantului)				
*Rol persoana	person_person_relation	Rolul persoanei fizice în raport cu clientul.	Reprezentant	
Comentarii	comments	Date aferente documentului de împuternicire / reprezentare al clientului.	In baza procurii nr.1 dd 02.01.2026	
*Prenume	first_name	Prenumele reprezentantului.	ALEXANDRU	
*Nume de familie	last_name	Numele de familie al reprezentantului.	ROIBU	
IDNP	SSN	IDNP-ul reprezentantului. Se completează obligatoriu dacă persoana are cetățenia Republicii Moldova.	2001234567890	
Data nasterii	birthdate	Data nașterii reprezentantului.	19.07.1981	
Cetatenie 1	nationality1	Cetățenia reprezentantului.	Moldova	
Documente de identificare (Persoana fizica asociata#1 - reprezentant)				

*Tip document de identificare	type	Tipul documentului de identificare.	Buletin de Identitate	
*Numar	number	Seria și numărul documentului de identificare.	AB01234567	
*Tara emitenta	issue_country	Țara emitentă a documentului.	Moldova	
*Data emiterii	issue_date	Data emiterii documentului de identificare.	17.04.2018	
PEP (Persoana fizica asociata#1 - reprezentant)				
*Tara PEP	pep_country	Țara unde persoana este expusă politic.	Moldova	
*Denumire functie	function_name	Poziția/funcția persoanei expuse politic.	Ministru	
Interval PEP (Persoana fizica asociata#1 - reprezentant)				
*Valid de la	valid_from	Valid „de la”.	28.02.2024	
Data start este aproximativa	is_approx_from_date	Se bifează când data start „de la” este aproximativă.		
Valid pana la	valid_to	Valid „până la”.	05.03.2024	
Data sfarsit este aproximativa	is_approx_to_date	Se bifează când data sfârșit „până la” este aproximativă.		
Sanctiuni (Persoana fizica asociata#1 - reprezentant)				
*Furnizor	provider	Furnizor instituțional al listei de sancțiuni.	Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (ONU)	
*Denumire lista	sanction_list_name	Denumirea listei de sancțiuni.	Lista consolidată a persoanelor și entităților sancționate (UN Consolidated List)	
Comentarii	comments	Detalii suplimentare.		

6.5 Date aferente persoanei juridice

În tabelul de mai jos sunt descrise câmpurile care trebuie completate, aferente obiectului de date *Persoana juridica / Persoana juridica clientul meu*.

Tabel 6.5.1 Câmpuri aferente *Persoana juridica / Persoana juridica clientul meu*

Câmpul	XML	Descrierea	Exemplu	non-client
*Denumire	name	Denumirea persoanei juridice.	COMPANIE SRL	
Denumire comerciala	commercial_name	Denumirea comercială, în caz că diferă de denumirea înregistrată.	AGRO SKY	×

*Forma juridica	incorporation_legal_form	Forma organizatorico-juridica.	SRL	✗
*IDNO (numar de identificare)	incorporation_number	Numărul de identificare al persoanei juridice.	1002123456789	✓
Activitate	business	Genul de activitate de bază.	Comert cu produse agricole	✗
*Cod tara	incorporation_country_code	Țara de înregistrare a persoanei juridice.	Moldova	
Data inregistrarii	incorporation_date	Data de înregistrare a persoanei juridice.	25.02.2020	✗
*Relatie ER (Perioada în care persoana juridică este client al entității raportoare)				✗
*Valid de la	valid_from	Valid „de la”.	28.02.2024	
Data start este aproximativa	is_approx_from_date	Se bifează când data start „de la” este aproximativă.		
Valid pana la	valid_to	Valid „până la”.	05.03.2024	
Data sfarsit este aproximativa	is_approx_to_date	Se bifează când data sfârșit „până la” este aproximativă.		
*Email-uri (persoană juridică)				✗
*Adresa email	emails	Adresa e-mail.	agro.sky@goaml.md	
Adresa web (persoană juridică)				✗
*URL	Urls	Adresa web al persoanei juridice.	www.agroskygoaml.md	
*Adrese (persoană juridică)				✓
*Tip adresa	address_type	Tipul adresei.	Business	
*Tara	country_code	Țara.	Moldova	
*Municipiu/raion	City	Municipiul / raionul.	mun. Chisinau	
*Localitate	town	Orașul / satul.	or. Durlesti	
*Adresa	address	Strada, numărul clădirii, numărul apartamentului / oficiului.	str. Lacului, nr. 20, of. 2	
*Telefoane (persoană juridică)				✗
*Tip contact	tph_contact_type	Tipul contactului.	Business	
*Tara nr. telefon	tph_communication_type	Țara unde e înregistrat numărul de telefon.	Moldova	
*Numar telefon	tph_number	Numărul de telefon fără prefix.	78000000	
*Persoana fizica asociata#1 (secțiunea dată se completează cu date aferente beneficiarului efectiv)				✗
*Rol	Role	Rolul persoanei fizice în raport cu persoana juridică.	Beneficiar efectiv declarat	

Procent detinere	share_percentag e	Cota-parte a beneficiarului în cadrul companiei.	100	
Comentarii	comments	Detalii suplimentare.		
*Prenume	first_name	Prenumele reprezentantului.	ALEXANDRU	
*Nume de familie	last_name	Numele de familie al reprezentantului.	ROIBU	
IDNP	SSN	IDNP-ul reprezentantului. Se completează obligatoriu dacă persoana are cetățenia Republicii Moldova.	2001234567890	
Data nasterii	birthdate	Data nașterii reprezentantului.	19.07.1981	
Cetatenie 1	nationality1	Cetățenia reprezentantului.	Moldova	
PEP (Persoana fizica asociata#1 - beneficiar efectiv)				
*Tara PEP	pep_country	Țara unde persoana este expusă politic.	Moldova	
*Denumire functie	function_name	Poziția/funcția persoanei expuse politic.	Ministru	
Interval PEP (Persoana fizica asociata#1 - beneficiar efectiv)				
*Valid de la	valid_from	Valid „de la”.	28.02.2024	
Data start este aproximativa	is_approx_from_d ate	Se bifează când data start „de la” este aproximativă.		
Valid pana la	valid_to	Valid „până la”.	05.03.2024	
Data sfarsit este aproximativa	is_approx_to_dat e	Se bifează când data sfârșit „până la” este aproximativă.		
Sanctiuni (Persoana fizica asociata#1 - beneficiar efectiv)				
*Furnizor	provider	Furnizor instituțional al listei de sancțiuni.	Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (ONU)	
*Denumire lista	sanction_list_nam e	Denumirea listei de sancțiuni.	Lista consolidată a persoanelor și entităților sancționate (UN Consolidated List)	
Comentarii	comments	Detalii suplimentare.		
Interval relatie (Perioada în care beneficiarul efectiv este asociat cu persoana juridică)				
*Valid de la	valid_from	Valid „de la”.	25.02.2020	
Data start este aproximativa	is_approx_from_d ate	Se bifează când data start „de la” este aproximativă.		

Valid pana la	valid_to	Valid „până la”.		
Data sfarsit este aproximativa	is_approx_to_date	Se bifează când data sfârșit „până la” este aproximativă.		
Persoana fizica asociata#2 (secțiunea dată se completează doar în cazul reprezentantului)				
*Rol persoana	person_person_relation	Rolul persoanei fizice în raport cu clientul.	Reprezentant	
Comentarii	comments	Date aferente documentului de împuternicire / reprezentare al clientului.	In baza procurii nr.1 dd 02.01.2026	
*Prenume	first_name	Prenumele reprezentantului.	ALEXANDRU	
*Nume de familie	last_name	Numele de familie al reprezentantului.	ROIBU	
IDNP	SSN	IDNP-ul reprezentantului. Se completează obligatoriu dacă persoana are cetățenia Republicii Moldova.	2001234567890	
Data nasterii	birthdate	Data nașterii reprezentantului.	19.07.1981	
Cetatenie 1	nationality1	Cetățenia reprezentantului.	Moldova	
Documente de identificare (Persoana fizica asociata#2 - reprezentant)				
*Tip document de identificare	type	Tipul documentului de identificare.	Buletin de Identitate	
*Numar	number	Seria și numărul documentului de identificare.	AB01234567	
*Tara emitenta	issue_country	Țara emitentă a documentului.	Moldova	
*Data emiterii	issue_date	Data emiterii documentului de identificare.	17.04.2018	
PEP (Persoana fizica asociata#2 - reprezentant)				
*Tara PEP	pep_country	Țara unde persoana este expusă politic.	Moldova	
*Denumire functie	function_name	Poziția/funcția persoanei expuse politic.	Ministru	
Interval PEP (Persoana fizica asociata#2 - reprezentant)				
*Valid de la	valid_from	Valid „de la”.	28.02.2024	
Data start este aproximativa	is_approx_from_date	Se bifează când data start „de la” este aproximativă.		
Valid pana la	valid_to	Valid „până la”.	05.03.2024	
Data sfarsit este aproximativa	is_approx_to_date	Se bifează când data sfârșit „până la” este aproximativă.		

Sanctiuni (Persoana fizica asociata#2 - reprezentant)			
*Furnizor	provider	Furnizor instituțional al listei de sancțiuni.	Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (ONU)
*Denumire lista	sanction_list_name	Denumirea listei de sancțiuni.	Lista consolidată a persoanelor și entităților sancționate (UN Consolidated List)
Comentarii	comments	Detalii suplimentare.	
Sanctiuni (persoană juridică)			
*Furnizor	provider	Furnizor instituțional al listei de sancțiuni, unde figurează persoana juridică.	Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (ONU)
*Denumire lista	sanction_list_name	Denumirea listei de sancțiuni, unde figurează persoana juridică.	Lista consolidată a persoanelor și entităților sancționate (UN Consolidated List)
Comentarii	comments	Detalii suplimentare.	

6.6 Date aferente bunurilor și serviciilor

În tabelul de mai jos sunt descrise câmpurile care trebuie completate, aferente bunurilor și serviciilor.

Tabel 6.6.1. Câmpuri aferente **bunurilor și serviciilor**

Câmpul	XML	Descrierea	Exemplu
*Tip	item_type	Tipul bun.	<ul style="list-style-type: none"> • Bun imobil • Bun mobil • Metale, pietre pretioase
*Descriere	description	Descrierea detaliată a bunului tranzacționat.	<ul style="list-style-type: none"> • Teren pentru construcții / Casa de locuit individuală / Apartament nr. 101, suprafața 70 m.p., nr. cadastral 012365646.155.101 • Automobil SKODA SUPERB, a.f. 2025, cod VIN TMBLK1LLLL1111111

			<ul style="list-style-type: none">• Pietre smarald, cu greutatea de 70 grame
* Valoare contractuala	disposed_value	Valoarea contractuală a bunului.	<ul style="list-style-type: none">• 5000000• 600000• 250000
* Cod valuta	currency_code	Codul valutei al valorii contractuale.	Moldovan Leu
Valoare estimata	estimated_value	Valoarea estimativă a bunului. Se completează cu suma (echivalentul) în MDL.	<ul style="list-style-type: none">• 8000000• 600000• 250000
Adresa (se completează pentru bunurile imobile)			
* Tip adresa	country_code	Tipul adresei.	Personal
* Tara	city	Țara.	Moldova
* Municipiu/raion	town	Municipiul / raionul.	mun. Chisinau
* Localitate	address	Orașul / satul.	or. Durlesti
* Adresa	country_code	Strada, numărul clădirii, numărul apartamentului / oficiului.	str. Lacului, nr. 30, ap. 3